

Contactpersoon

J. Holstein

Datum

7 februari 2008

Onderwerp

Effecten van kokkelvisserij
op de Slikken van de Dortsman (Oosterschelde)

Telefoon nummer

0113 330147

Bijlagen

Rapport Monitor Taakgroep
publicatie serie 2008-01

Geachte heer/mevrouw,

Met genoegen bieden wij u een exemplaar aan van het rapport 'Effecten van de Kokkelvisserij op de slikken van Dortsman (Oosterschelde). Dit rapport is opgesteld door NIOO-CEME en IMARES.

'Geen effecten van de mechanische kokkelvisserij op bodemdieren dichtheden en de korrelgrootte.' Zo luidt de conclusie van het onderzoek dat door de Monitor taakgroep van het Nederlands Instituut voor Ecologie, Centrum voor Estuariene en Mariene Ecologie (NIOO-CEME) is uitgevoerd naar de mogelijke effecten van mechanische kokkelvisserij in 2006 op de bodemdiergemeenschappen en de gemiddelde korrelgrootte op de korte termijn (6 weken na bevissing), en op middellange termijn (1 jaar na bevissing). Daarmee geeft dit onderzoek het definitieve antwoord op alle discussies over de gevolgen van kokkelvisserij voor de bodem.

De Producentenorganisatie van de Nederlandse Kokkelvisserij u.a. (PO) heeft IMARES in 2006 opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de mogelijke effecten van mechanische kokkelvisserij, die dat jaar in de Oosterschelde was toegestaan.

IMARES heeft voor de uitvoering het NIOO-CEME te Yerseke ingeschakeld.

Door het NIOO-CEME is gekozen voor een onderzoeksopzet waarbij in een kokkelbank, gelegen op de slikken van de Dortsman in de Oosterschelde, een aantal vakken is gesloten voor de visserij. Door vergelijking van de beviste en onbeviste gebieden konden de mogelijke effecten van bevissing worden vastgesteld.

Het NIOO-CEME heeft voor bevissing de bodemdieren gemeenschap en de sediment-samenstelling in kaart gebracht.

Tijdens de visserij is met twee schepen gedurende 8 dagen en met één schip gedurende 16 dagen in het proefgebied mechanisch gevist op kokkels > 23 mm. De visserij is uitgevoerd conform het visplan van de PO. Er is niet gevist in de gesloten vakken.

Zes weken na het einde van de visserij is er weer een meting uitgevoerd op de aangewezen monsterpunten en een jaar na de bevissing nog eens.
De gegevens zijn inmiddels verwerkt en in bijgaand rapport gepubliceerd.

De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn:

1. Op korte termijn zijn geen effecten gevonden van mechanische kokkelvisserij op de totale dichtheden, biomassa en soortendiversiteit van de bodemdieren en op de korrelgrootte van het sediment.
De korrelgrootte is gebruikt als een indicator voor de sedimentsamenstelling, die potentieel beïnvloed wordt door kokkelvisserij.
2. Het onderzoek laat zien dat, op de gekozen onderzoekslocatie in de Oosterschelde, er ook op middellange termijn geen significante effecten van kokkelvisserij worden gevonden op de korrelgrootte. De bodemstructuur is dus als gevolg van kokkelvisserij niet beduidend gewijzigd!
3. Eind 2007, een jaar na bevissing lijken de totale biomassa, de soortendiversiteit en de soortenrijkdom in de beviste plots eerder te zijn toegenomen dan afgenomen in vergelijking tot de controle plots, maar de waargenomen verschillen zijn niet significant.
4. Er bleek specifiek op grote kokkels (>23 mm) te zijn gevist, hetgeen de stand aan kleinere kokkels niet meetbaar heeft beïnvloed. Het effect van het onttrekken van de grootste kokkels was een jaar na bevissing nog steeds zichtbaar, doordat de gemiddelde breedte van de kokkels in de beviste vakken lager was dan in de controle vakken.

Het onderzoek maakt een eind aan de discussie die al jarenlang en nog steeds wordt gevoerd over de effecten van kokkelvisserij, met name de gevolgen van de 'bodemberoering'.

In tegenstelling tot hetgeen tot nu toe bij voortduring door de organisaties die bezwaren maken tegen de afgifte van vergunningen op grond van de Natuurbeschermingswet als argument naar voren wordt gebracht, is er geen destructief effect van mechanische kokkelvisserij aangetoond.

De conclusie kan dan ook alleen maar zijn dat de visplannen van de PO, gericht op adaptief beheer, duurzame kokkelvisserij mogelijk maken en dat de vergunning terecht is verleend.

De PO hoopt en verwacht dat, nu duidelijkheid is aangetoond dat mechanische kokkelvisserij duurzaam kan worden uitgevoerd, de kokkelsector van de overheid de kans krijgt om in de toekomst in de gehele Delta te kunnen blijven vissen. Naast visserij wordt daarbij gedacht aan het kweken van kokkels onder meer door in het kader van dynamisch bestandsbeheer kokkelbroed van kansarme locaties in de Westerschelde en Voordelta te verzaaien naar kweekpercelen.

Hoogachtend,
Namens het bestuur,

Mr. Ir. J.D.Holstein, secretaris